

Contractació Pública

PRÒRROQUES CONTRACTUALS I INCREMENT DELS COSTOS D'EXECUCIÓ DE CONTRACTES PÚBLICS DE SERVEIS

Després que, durant la segona dècada del segle en curs, ens haguéssim acostumat a unes taxes d'inflació planes o molt disminuïdes, en la postpandèmia (especialment durant el període 2021 – 2023), va esclatar un episodi inflacionari, aconseguint l'increment del cost dels béns de consum i dels factors de producció cotes que només recordem els ara anomenats “boomers”. En l'àmbit de la contractació pública, aquest fenomen ens ha obligat, d'una banda, a desempolsar conceptes jurídics que ja creïem traspassats a millor vida (per exemple, la revisió de preus), o bé, a toparnos amb fenòmens ignots i impensables fa tan sols uns anys, com les reticències, o directament la renúncia, de contractistes a l'execució de pròrroques contractuals o a adjudicacions de contractes que esdevenen antieconòmics amb el pas de tot just mesos.

Aquest fenomen, juntament amb altres lligats a la prolongació dels contractes públics de serveis (sense anar més lluny, les pròrroques forçoses imposades als contractistes en cas de retards en les licitacions de nous contractes, o d'impugnació davant els Tribunals de Contractació d'actes del procediment de licitació), han convertit a les pròrroques dels contractes públics de serveis en material inflamable, d'alta litigiositat.

La problemàtica és especialment apressant en els contractes de serveis que van ser licitats (i, per tant, pressupostats i dimensionats), just abans del període inflacionari iniciat en el primer trimestre de 2021 (i que ara estan aconseguint el final del seu període de vigència). I això, ja que el dimensionament econòmic d'aquests contractes ha quedat superat per la realitat, fent això que la prestació dels serveis pels contractistes públics sigui antieconòmica.

Tot això sumeix als contractistes públics en una delicada tessitura, atès que l'execució de les pròrrogues d'aquests contractes (ja siguin previstes en els plecs, o pròrrogues forçoses imposades per l'Administració per causes sobrevingudes), pot tenir conseqüències econòmiques ruïnoses. I, al seu torn, la renúncia a l'execució de pròrrogues bé sigui previstes contractualment o forçadament imposades per l'Administració, pot arribar a tenir severes conseqüències per als contractistes, des de la imposició de penalitzacions econòmiques (en el millor dels casos) fins a prohibicions de contractar (en el pitjor).

Davant la tessitura de la imposició d'una pròrroga manifestament antieconòmica, ha de resignar-se el contractista a executar-la als preus contractuals inicials, i amb això, a suportar una pèrdua econòmica? o existeixen en la nostra normativa mecanismes que puguin permetre al contractista bé no executar una pròrroga, o bé percebre el cost real dels serveis prestats?

Racons poc transitats i/o coneguts de l'actual Llei de Contractes del Sector Públic (Llei 9/2017, de 8 de novembre), permeten als contractistes adoptar, davant la perspectiva de la imposició per l'Administració d'una pròrroga antieconòmica, una actitud més edificant que la mera resignació cristiana. Conegut és que l'article 29.4 de la LCSP autoritza l'Administració a prolongar l'aplicació dels preus del contracte per nou mesos en cas de pròrroga forçosa d'aquest, sempre que l'Administració hagués publicat l'anunci de licitació del contracte substitutori abans dels tres mesos anteriors a la finalització del contracte prorrogat. Això comporta, implícitament, que l'Administració haurà d'aplicar preus nous, o bé des de l'inici de la pròrroga forçosa (si no ha licitat amb l'antelació requerida), o ben transcorreguts nou mesos des de l'inici de la pròrroga (si ha licitat quan devia). El potencial litigi se centra aquí en quins preus nous hauran d'aplicar-se, que, per mandat de l'article 102.3 de la LCSP haurien de correspondre's amb els de mercat.

No obstant això, el “sant greal” que encara està per explotar és, al nostre judici, la previsió continguda en l'article 29.2 de la LCSP, segons la qual “El contracte podrà preveure una o diverses pròrrogues sempre que les seves característiques romanguin inalterables durant el període de durada d'aquestes”. Què ha d'entendre's per condicions “inalterades” que permetin l'execució de les pròrrogues contractualment previstes? En una interpretació àmplia, el precepte hauria de possibilitar la no execució de les pròrrogues d'aquells contractes en els quals, durant el seu període inicial de vigència, s'hagi produït un desequilibri de les prestacions per causes alienes al contractista (com, per exemple, un increment imprevisible dels factors de producció que facin econòmicament inviable l'execució del contracte).

Així doncs, sembla que hi ha alternatives a la resignació. Només falta atrevir-se a explorar-les.

Report realitzat per :

Roger Canals

Soci · Advocat

rogercanals@arcoabogados.es

T +34 934 871 020

Barcelona

Meritxell Fons

Associada · Advocada

meritxellfons@arcoabogados.es

T +34 934 871 020

Barcelona

Aquest document és una recopilació d'informació jurídica elaborat per ARCO Abogados y Asesores Tributarios. La informació i comentaris que s'inclouen en el mateix no constitueixen cap assessorament jurídic. Per a obtenir informació addicional sobre el contingut d'aquest document pot enviar un missatge a arcoabogados@arcoabogados.es.